

Till de närmaste önskemålen hör att de ännu kvarstående regleringarna — fjättrar för den enskilde likaväl som för näringslivet — så snabbt som möjligt röjes undan. Mycket har här redan gjorts, till stor del under trycket av den år 1948 klarlagda opinionen, mycket återstår att göra. Möjligheten av skattelindringar, särskilt genom beskärning av den ständigt växande förvaltningen, måste också undersökas. Utgifter som inte är av direkt nytta för de enskilda människorna får inte stå kvar som underlag för en mäktig byråkrati. Vi har fått klart för oss att även en skattesänkning är en social reform; varje människas välfärd och frihet stiger med varje slant hon får behålla.

Arbetet för samling, försvar och reformer, för en social och liberal demokrati färgas av oro, men får också lyftning och storhet genom hotet utifrån och inifrån. De former av reaktion som kallas nazism och fascism är för närvarande inte farliga och aktuella; de kan bli det igen, och då är vi mera skickade än förr att möta dem. Vad som nu hotar västerlandet är det byråkratiserade tyranniet i öster, som i skräck över den fruktan och det hat som manats fram vill utsträcka sitt välde över alla folk: ingen tyrann är lugn så länge han inte

överallt finner underkastelse. Detta tyranni betjänas i varje land av grupper som bildats av de mest skilda motiv: önskan att få makten vid en omstörtning; tro på de läror med vilka tyranniet en gång vann framgång och som för länge sedan övergivits; sympati för de med hänsynslös demagogi framförda krav ("lägre priser och högre löner") med vilka kommunistledarna söker egga de okunniga och lättrogna. Kommunisterna får enligt demokratin grundsatser behålla sin medborgerliga frihet. Men de skall åtminstone inte få mer: de skall inte få ställningar som underlättar förräderiet, de skall inte få rätt att driva förrädisk propaganda med statshjälp och på statens bekostnad. Acklade det inte radiolyssnarna i fredags att höra fem hederliga svenska demokrater ägna en stor del av sin tid åt att debattera med en person som de alla ansåg vara förrädare och som själv hetsat till förräderi? Och självfallet är att varje samverkan med kommunisterna är en dödssynd mot demokratin och mot Sverige.

På dessa huvudpunkter är de flesta svenskar eniga. Hur de syften som uppställts bäst skall säkras behöver vi inte tveka om. Det är genom att stärka det parti som kräver samverkan i regeringen, som vill sociala reformer men inte socialisering, som lika mycket i demokratin som i nationens namn fördömer kommunismen. Genom att rösta för folkpartiet sätter ni utjämningen, förmedlingen, samarbetet i centrum. Ni tryggar folkstyret och vidgar kungädran i svensk politik.

Kommunismen radikal?

Att ganska stora, om än ständigt krympande folkgrupper fortfarande röstar med kommunismen i västerlandet beror säkert på att man i denna ser en radikal rörelse, den yttersta vänstern. Den tanken är förställd av två skäl. För det första kunde kommunismen i sin ursprungliga form betraktas som ett extremt fullföljande av allmänt radikala syften. För det andra uppträder de kommunistiska partierna ännu i dag — i de länder där de inte fått makten — som förespråkare för sådana syften. Inga talar ivrigare än kommunisterna om bättre villkor för arbetarklassen, inga reagerar livligare mot begränsningar i politisk frihet. Metoden är nu välkänd; det gäller att locka de missnöjda och att med deras och Rysslands hjälp vinna makten; sedan krossas alla oliktankande, och ingen får tillfälle att påminna om svikna löften. Tag några huvudpunkter i kommunismens program för Ryssland före segern och i dess politik av i dag.

1. En sådan punkt var total medborgerlig frihet efter ett kort skede — på några år eller något årtionde — av maktkoncentration hos proletariatet, dvs. det kommunistiska partiet. Efter mer än trettio år står tvärtom diktaturen kvar, hårdare än någonsin, med förbud mot alla partier utom det härskande, med tortyr, koncentrationsläger och slavarbete för alla tredskande eller tveksamma. Och denna diktatur, som utbildats till ett tyranni av samma art som Hitlers, uppbåres inte längre av en bestämd politisk riktning. Det kommunistiska partiet finns formellt kvar, men det har omvandlats till en ren byråkrati, av samma typ som 1600- och 1700-talens kungliga och adliga envälden. Politiken ändras från år till år, från dag till dag. Ledarna från den gamla tiden är för länge sedan borta, inte genom en naturligt död, utan genom mord, massavrättningar och långsam pina i fängelserna; det är det

enklaste beviset på omvandlingen.

2. En annan huvudpunkt var social utjämning. Enligt Lenins ord i "Revolutionen och staten" skulle samhället "bli ett enda kontor och en enda fabrik med jämlikhet i arbete och jämlikhet i lön". Denna jämlikhetstänke har Stalin kallat "en småborgerlig fördom"; jämlikhet finns visserligen, säger han, eftersom allt tillhör alla, men detta får inte betyda att folk har samma inkomster. Skillnaden i lön mellan arbetare och företagare är i Ryssland lika stor som eller större än i de väldigaste företagen i USA. Proportionen 1—80 eller 100 är ej ovanlig, och härtill kommer att skatterna nästan genomgående är indirekta, alltså drabbar de fattiga hårdast, att ingen arvs-skatt finns — trots att man skryter över sina miljonärer — och att den högre byråkratin har väldiga förmåner vid sidan av löneerna. Till och med de högre uppfostringsanstalterna har under senare år — främst genom höga avgifter — alltmer reserverats för de välsituerade.

3. Enligt Lenin skulle alla nationer bli fria; Ryssland ville inte härska över andra folk. Sedan tio år har Ryssland gjort sig till herre över tio stater, från Estland i norr till Bulgarien i söder, och dess öppet uttalade syfte är att genom femte kolonner och ryska arméer utbreda sin makt över världen.

4. Den äldre kommunismen krävde och genomförde liberala reformer i fråga om straff- och civillagstiftning; dödsstraffet avskaffades, straffet på tjuvnad och andra förmögenhetsbrott minskades, skilsmässorna blev lättare. Här är reaktionen total: dödsstraffet användes flitigt, barnuppfostran skall vara som i "den gamla goda tiden", ungdomar som hos oss är straff-fria kan dömas till mångårigt fängelse för obetydliga förseelser, en persons anhöriga kan göras ansvariga för hans politiska brott, skilsmässor är möjliga blott för de förmögna.

5. Socialisering har genomförts, men därmed har inte följt vare sig den frihet eller den trygghet som utlovats. Strejker är helt förbjudna, arbetare får inte byta anställning eller vistelseort eller ens tillfälligt resa från en plats till en annan utan tillstånd. Hela kulturlivet, liksom hela näringslivet, kommanderas av den allsmäktiga byråkratin: den bestämmer vilka dikter som får skrivas, vilken musik som får komponeras, vilka produkter som får tillverkas, vilka åsikter som får propageras.

Tsardömet beskrevs som ett fängelse med 100 miljoner fångar och en halv miljon fångvaktare. Både fångarna och fångvaktarna har blivit flera, och fångelset har blivit mera

effektivt. Ett så fulländat fängelse har aldrig förut funnits: fångarna lärs att arbeta hårt och under lovsånger till fångvaktarna. Det är det framtidsrike som kommunismen eftersträvar även hos oss.

Utrikesdepartementet

meddelar nu att de två ryssar som den 13 september ertappades inom ett militärt område på Järvafältet var chaufförer vid den ryska ambassaden; trots denna ambassads påstående att chaufförernas ärende var svampplockning och att de av misstag kommit in på ett militärt område, vidhåller utrikesdepartementet sitt krav på att de hemskickas till Ryssland. Om detta är ingenting annat än gott att säga; om de ryska förklaringarna toges för goda, kunde vi uppenbarligen inte alls värja oss för spioneri under diplomatins camouflaj. Men då departementet skickar i väg dessa chaufförer, ter det sig desto underligare att den ryske marinattaché som i slutet av juli reste omkring på förbjudet område i den svenska skärgården och rent av vägrade att förete de filmer som han under resan tagit fick stanna kvar i Sverige. Under alla förhållanden borde man ju kunna vänta att tjänstemän vid den ryska ambassaden visade lika mycket respekt för svenska föreskrifter som underordnade anställda och att utrikesdepartementet reagerade lika bestämt i det ena fallet som i det andra. Eller har av okända skäl en ny och mera vettig praxis inletts av utrikesledningen?